

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çeşitli nedenlerle suça sürüklenen çocukların sayısı hızla artmaktadır. Çocukların suça sürüklenmelerindeki nedenlerin tüm yönleriyle araştırılması, mağduriyetlerin giderilmesi için çocukların suça yönelmelerini engelleyecek etkin ve kapsamlı politikaların üretilmesinin sağlanması amacıyla Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

14 yaşındaki Mattia Ahmet Minguzzi, İstanbul Kadıköy’de pazarda 15 ve 16 yaşındaki iki çocuk tarafından bıçaklı saldırıya uğramış ve hayatını kaybetmiştir. Ahmet Minguzzi’nin hiçbir neden yokken pazarda uğradığı saldırı sonucu hayatını kaybetmesi suça sürüklenen çocukları ve çocuk mağdurları bir kez daha gündeme getirmiştir.

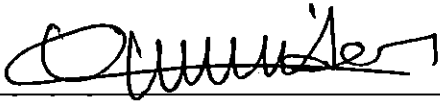
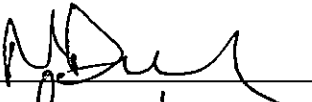
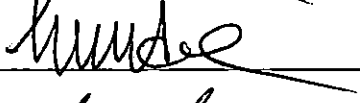
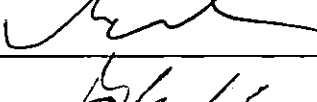
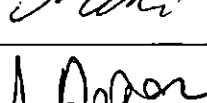
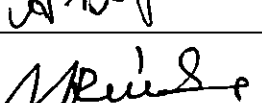
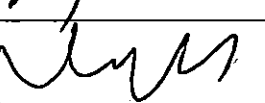
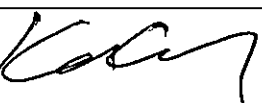
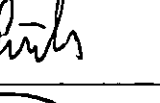
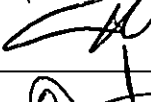
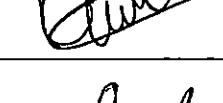
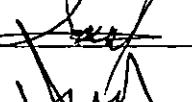
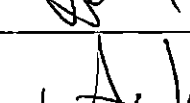
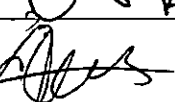
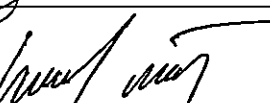
Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesine göre on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılmaktadır. Taraf devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı göstermek zorundadır. Çocuk olarak tanımlanan yaş grubunda yer alan ergenlik dönemi, çocukta hızlı gelişmenin yarattığı dengesizliğin, bilgi ve deneyim eksikliğinin bir arada bulunduğu dönemdir. Kimlik arayışının, fiziksel ve duygusal değişimlerin yoğun yaşandığı ergenlik döneminde çevresel faktörlerden etkilenme düzeyi ve suça yönelme riski bulunmaktadır. Bireysel etkilerin yanı sıra yoksulluk, işsizlik, eğitimsizlik, göç, düzensiz kentleşme, mevcut sistemden kaynaklanan sorunlar sonucunda suça sürüklenen çocukların sayısı giderek artmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri verilerine göre, 2023 yılında çocukların karıştığı olay sayısı 537.583 olarak kaydedilmiştir. Bu çocukların 242.875’i mağdur, 178.834’ü ise suça sürüklenen olarak tespit edilmiştir. Suça sürüklenen çocukların en sık karıştığı suç türleri arasında %39,8 ile yaralama, %20,8 ile hırsızlık yer almaktadır. Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak suçlarına karışan çocukların oranı ise %4,9’dur. %61,3’ü yaralanma, %11,8’i cinsel suçlar ve %8,6’sı aile düzenine karşı işlenen suçlardan 217.915 çocuk mağdur olmuştur. Suça sürüklenen çocukların büyük kısmı ceza ve rehabilitasyon sürecinden sonra da suça yönelmeye devam etmekte, mevcut sistem bu konuda da etkin önlemler almamaktadır.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, çocuğun yaşaması, gelişmesi, korunması ve haklarının güvence altına alınması için gerekli danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında tedbirler alınması gerektiğini belirtmektedir. Suça sürüklenen çocukların büyük bir oranı yoksul ailelere mensuptur. Bu çocuklar genellikle kalabalık, elverişsiz ve yetersiz koşullarda barınmakta, iyi eğitim alamamakta, yeterli düzeyde beslenememekte ve sağlıklı aile ilişkileri bulunmamaktadır. Bu koşullar çocuklarda öfke ve şiddete yatkınlığa neden olmaktadır. Araştırmalara göre, suça sürüklenmiş çocukların %62.5'i suça sürüklenmiş diğer çocuklarla arkadaşlık yapmaktadır. Türkiye'de çocuklar arasında uyuşturucu kullanımıyla ilgili istatistikler sınırlı olmasına karşın 2019 yılında yataklı tedavi merkezlerine başvuran 17.079 kişinin %12,1'inin 0-19 yaş aralığında olduğu bilinmektedir. 2017 yılında suça sürüklenme nedeniyle hakkında işlem yapılan 107.984 çocuğun 35.986'sının bağımlılık yapan madde kullandığı tespit edilmiştir

TÜİK 2019 yılı Çocuk İşgücü Araştırması'na göre, %79,7'si 15-17 yaş grubunda 720 bin çocuk yoksulluk ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle çalışmak zorunda kalmaktadır. 2024 yılında MESEM'lerle birlikte çocuk işçi sayısının 2 milyona yaklaştığı ifade edilmiştir. Çalışma hayatının korunaksız ortamında kalan çocuklar, alkol, uyuşturucu madde kullanımına başlamakta, iş çevresindeki suç işlemiş insanlarla etkileşim kurmaktadır. Televizyon ve internet kanalıyla çocuklar erken yaşlardan itibaren suçla ilgili görsel ve işitsel yayınlara maruz kalmaktadır. Özellikle suç işleyen dizi kahramanı, çeşitli davranış ve hareketleriyle, çocuktaki saldırganlık dürtülerini harekete geçirebilmektedir. Çocukların internette uygunsuz sitelere girmesi, şiddet içerikli oyunlar oynamaları ve ekonomik eşitsizlik nedeniyle bir üst sınıfta statüye ulaşma çabaları da onları suça yöneltebilmektedir.

Anayasa, devletin, her türlü istismar ve şiddet dahil çocukların korunması için gerekli tedbirleri almasını hükme bağlamıştır. Çocuk tarafından bir suçun gerçekleştirilmesi oldukça kaygı verici bir durumdur. Çocuklar kendileri isteyerek değil, çeşitli nedenlerle suça sürüklenmektedir. Çocukların suça karışma oranındaki yükseliş dikkate alınarak çocukların suça sürüklenmelerindeki nedenlerin tüm yönleriyle araştırılması ve çocukların suça yönelmelerini engelleyecek etkin politikaların üretilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırmasının açılması gerekmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	